

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Banku Spółdzielczego w P.**

przeciwko:

1. (...) **sp. z o.o. w C.**

2. (...) **sp. z o.o. w P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej (...) sp. z o.o. w C.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 25 marca 2014 roku, sygn. akt: IX GNc 632/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jerzy Geisler

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanej (...) sp. z o.o. w C. o zwolnienie od kosztów sądowych od opłaty od zażalenia z dnia 11 lutego 2014 roku na postanowienie o odrzuceniu zażalenia z dnia 17 stycznia 2014 roku.

W motywach rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, że pozwana nie przedstawiła żadnych dokumentów, które obrazowałyby jej sytuację finansową na dzień złożenia wniosku, tj. na dzień 28 lutego 2014 roku. Przedstawiła jedynie bilans według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku, rachunek zysków i strat za okres od 14 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku, tytuł wykonawczy z dnia 7 sierpnia 2012 roku, z dnia 20 sierpnia 2012 roku, zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego z dnia 12 września 2012 roku oraz zawiadomienie w wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 10 stycznia 2013 roku. Na podstawie tych dokumentów nie była możliwa ocena, czy pozwana obecnie nie ma dostatecznych środków na uiszczenie opłaty od zażalenia.

Z przedstawionych przez pozwaną dokumentów wynika natomiast, że pod koniec 2012 roku zanotowała ona stratę w wysokości 20.321,21 zł, jednak była równocześnie właścicielem aktywów trwałych w wysokości 385.833,34 zł oraz aktywów obrotowych w wysokości 557.138,27 zł. Ponadto na dzień 31 grudnia 2012 roku posiadała przychód netto w wysokości 128.400,00 zł. Oznacza to, że pozwana była w stanie uzyskać kwotę 17.295,00 zł na uiszczenie opłaty sądowej od zażalenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła pozwana (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie jej od opłaty sądowej od zarzutów. Zaskarżonemu orzeczeniu skarżąca zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że nie wykazała ona istnienia przesłanek do zwolnienia jej od kosztów sądowych,
- dokonanie oceny sprawy w oderwaniu od faktycznej sytuacji pozwanej przy założeniu, że spółka obecna na rynku jedynie przez okres dwóch lat wraz z rozpoczęciem działalności powinna być przygotowana na wszelkie możliwe koszty – w tym koszty wszelkich postępowań sądowych,
- bezpodstawną interpretację wątpliwości na jej niekorzyść.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej (...) sp. z o.o. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Z cytowanego przepisu wynika wprost, że warunkiem koniecznym do udzielenia zwolnienia od kosztów sądowych jest wykazanie przez wnioskodawcę braku środków na ich uiszczenie.

Skarżąca nie sprostала tym obowiązkom. Nie przedstawiła bowiem żadnych dokumentów obrazujących jej aktualną sytuację finansową. Wskazać przy tym należy, że na potrzebę wykazania bieżącej sytuacji finansowej przez pozwaną zwracał uwagę już Sąd Okręgowy w uzasadnieniu kwestionowanego rozstrzygnięcia, a mimo to skarżąca nie załączyła żadnych dodatkowych dokumentów do zażalenia. Podkreślić również trzeba, że inicjatywa dowodowa ciąży na stronie, która domaga się zwolnienia. Rolą sądu w takim wypadku nie jest wskazywanie, w jaki sposób strona ma udowodnić swoje twierdzenia, albowiem w taki sposób sąd uwalniałby stronę od inicjatywy dowodowej, do czego brak jest podstaw. Chybione są zatem zarzuty pozwanej, iż nie została ona wezwana przez Sąd I instancji do przedłożenia dokumentów, koniecznych dla oceny jej aktualnej sytuacji majątkowej.

Skarżąca nie wykazała również, że ciąży na niej obecnie obowiązek poniesienia opłat sądowych w innych sprawach, jak też by takie opłaty poniosła w ostatnim roku.

Prawidłowo przyjął Sąd I instancji także, że pozwana powinna poczynić oszczędności na koszty związane z niniejszym postępowaniem. Bierze ona udział w sprawie od września 2012 roku, kiedy to wniosła zarzuty od nakazu zapłaty, zatem już od tego czasu winna czynić starania w celu zgromadzenia oszczędności na ewentualne opłaty sądowe. Nie można przy tym przyjmować, że skarżąca ma możliwość czynienia oszczędności jedynie z wypracowanego zysku. Licząc się z ewentualnością poniesienia kosztów sądowych musi też racjonalizować swoje wydatki.

Nie można wreszcie pomijać faktu, że skarżąca – jak wynika z przedstawionego przez nią bilansu jednostek na koniec 2012 roku - posiadała aktywa o łącznej wartości 942.971,61 zł, w tym nieruchomości, należności długoterminowe, inwestycje krótkoterminowe w jednostkach powiązanych oraz udzielone pożyczki. Dysponowała zatem majątkiem, który mógł stanowić zabezpieczenie dla pożyczki służącej sfinansowaniu kosztów sądowych.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie pozwanej (...) sp. z o.o. na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSA J. Geisler